

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

27 aprilie 2022 *

„Trimitere preliminară – Piața internă – Articolul 114 alineatul (2) TFUE – Excludere a dispozițiilor fiscale – Directiva 2000/31/CE – Servicii ale societății informaționale – Comerț electronic – Portal telematic de intermediere imobiliară – Articolul 1 alineatul (5) litera (a) – Excludere din domeniul fiscal – Definiție – Reglementare regională privind taxa pe unitățile de cazare turistică – Dispoziție care obligă intermediarii să comunice, la cerere scrisă, anumite date privind exploatarea acestor unități administrației fiscale în scopul identificării persoanelor obligate la plata taxei – Articolul 56 TFUE – Lipsa discriminării – Absența unei restricții”

În cauza C-674/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională, Belgia), prin decizia din 26 noiembrie 2020, primită de Curte la 10 decembrie 2020, în procedura

Airbnb Ireland UC

împotriva

Région de Bruxelles-Capitale,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna A. Prechal, președintă de cameră, domnii J. Passer, F. Biltgen, N. Wahl (raportor) și doamna M. L. Arastey Sahún, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Airbnb Ireland UC, de D. Van Liedekerke, advocaat, și A. Laes și M. Van Lierde, avocats;
- pentru Région de Bruxelles-Capitale, de C. Molitor, avocat;

* Limba de procedură: franceza.

- pentru guvernul spaniol, de L. Aguilera Ruiz, în calitate de agent;
- pentru guvernul francez, de N. Vincent și T. Stéhelin, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de R. Guizzi, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul neerlandez, de K. Bulterman și J. Hoogveld, în calitate de agenți;
- pentru guvernul austriac, de J. Schmoll, în calitate de agent;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de W. Roels, S. Kaléda, P.-J. Loewenthal și L. Armati, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 alineatul (5) litera (a) și a articolului 15 alineatul (2) din Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic) (JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257), a articolelor 1-3 din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO 2006, L 376, p. 36, Ediție specială, 13/vol. 58, p. 50), precum și a articolului 56 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni în anularea articolului 12 din Ordonanța Région de Bruxelles-Capitale din 23 decembrie 2016 privind taxa regională aplicată unităților de cazare turistică, introdusă de Airbnb Ireland UC.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2000/31

- 3 Potrivit considerentului (12) al Directivei 2000/31:

„Este necesară excluderea anumitor activități din sfera de aplicare a prezentei directive, din considerentul că libera prestare a serviciilor în aceste domenii nu poate fi garantată, în acest stadiu, în cadrul tratatului sau al legislației secundare existente. Excluderea acestor activități nu

împiedică folosirea oricăror instrumente necesare pentru buna funcționare a pieței interne. Impozitarea, în special taxa pe valoarea adăugată aplicată unui mare număr de servicii reglementate de prezenta directivă, trebuie exclusă din sfera de aplicare a prezentei directive.”

- 4 Considerentul (13) al acestei directive are următorul cuprins:

„Prezenta directivă nu urmărește să instituie norme în materie de obligații fiscale, nici să se antepună în elaborarea instrumentelor comunitare privind aspectele fiscale ale comerțului electronic.”

- 5 Considerentul (21) al directivei menționate prevede:

„Întinderea domeniului coordonat nu aduce atingere viitoarei armonizări comunitare privind serviciile societății informaționale și legislației viitoare adoptate la nivel național în conformitate cu legislația comunitară. Domeniul coordonat reglementează numai cerințele referitoare la activitățile online, cum ar fi informarea online, publicitatea online, cumpărăturile online, încheierea de contracte online [...]”

- 6 Articolul 1 din Directiva 2000/31, intitulat „Obiectiv și sferă de aplicare”, prevede:

„(1) Prezenta directivă își propune să contribuie la buna funcționare a pieței interne prin asigurarea liberei circulații a serviciilor societății informaționale între statele membre.

(2) Prezenta directivă are scopul, în măsura necesară atingerii obiectivelor prevăzute la alineatul (1), anumite dispoziții de drept intern aplicabile serviciilor societății informaționale în ceea ce privește piața internă, stabilirea furnizorilor de servicii, comunicările comerciale, contractele încheiate prin mijloace electronice, răspunderea intermediarilor, codurile de conduită, soluționarea extrajudiciară a litigiilor, acțiunile în justiție și cooperarea între statele membre.

[...]

(5) Prezenta directivă nu se aplică în:

(a) domeniul fiscal;

[...]”

- 7 Articolul 3 alineatul (2) din această directivă are următorul cuprins:

„Statele membre nu pot restrânge libera circulație a serviciilor societății informaționale din alte state membre invocând motive relevante pentru domeniul coordonat.”

- 8 Conform articolului 3 alineatul (4) din directiva menționată, o derogare de la această interdicție este posibilă, sub rezerva caracterului său proporțional în raport cu obiectivul urmărit, numai pentru motive legate de ordinea publică, de protecția sănătății publice, de securitatea publică sau de protecția consumatorilor.

- 9 Articolul 15 alineatul (2) din aceeași directivă prevede:

„Statele membre pot institui obligația furnizorilor de servicii ale societății informaționale de a informa prompt autoritățile publice competente despre presupuse activități ilicite pe care le-ar desfășura

destinatarii serviciilor lor ori despre presupuse informații ilicite pe care aceștia le-ar furniza sau obligația de a comunica autorităților competente, la cererea acestora, informații care să permită identificarea destinatarilor serviciilor cu care au încheiat un acord de stocare – hosting.”

Directiva 2006/123

- 10 Articolul 1, intitulat „Obiect”, din Directiva 2006/123 prevede:

„(1) Prezenta directivă stabilește dispoziții generale pentru facilitarea exercitării libertății de stabilire pentru prestatorii de servicii și a liberei circulații a serviciilor, menținând totodată un nivel ridicat al calității serviciilor.

[...]”

- 11 Potrivit articolului 2, intitulat „Domeniu de aplicare”, din aceeași directivă:

„(1) Prezenta directivă se aplică serviciilor furnizate de prestatori stabiliți într-un stat membru.

[...]

(3) Prezenta directivă nu se aplică în domeniul impozitării.”

- 12 Articolul 3 din aceeași directivă, intitulat „Relația cu alte dispoziții ale dreptului [Uniunii]”, prevede:

„(1) În cazul în care dispozițiile prezentei directive sunt în conflict cu o dispoziție a unui alt act [al Uniunii] care reglementează aspecte specifice ale accesului la o activitate de servicii sau la exercitarea acesteia în sectoare specifice sau pentru profesii specifice, dispoziția celui alt act comunitar prevalează și se aplică acestor sectoare sau profesii specifice. [...]

(3) Statele membre aplică dispozițiile prezentei directive în conformitate cu normele din tratat cu privire la dreptul de stabilire și la libera circulație a serviciilor.”

Dreptul belgian

- 13 Ordonanța Région de Bruxelles-Capitale din 23 decembrie 2016 privind taxa regională aplicată unităților de cazare turistică (*Moniteur belge*, 6 ianuarie 2017, p. 509, denumită în continuare „Ordonanța din 23 decembrie 2016”) instituie o taxă forfetară pe nopțile de ocupare datorată de fiecare operator al unei unități de cazare turistică, aceasta incluzând și cazarea la domiciliu a turiștilor atunci când este efectuată cu titlu oneros (denumită în continuare „taxa turistică forfetară”).
- 14 Potrivit articolului 2 punctul 8 din Ordonanța din 23 decembrie 2016, intermediarul este definit ca fiind „orice persoană fizică sau juridică care, în schimbul unei remunerații, intervine pentru a pune la dispoziție o unitate de cazare pe piața turistică, pentru a asigura promovarea turistică a unei unități de cazare turistică sau pentru a propune servicii prin intermediul cărora operatorii și turiștii pot intra în contact direct unii cu alții”.

- 15 Conform articolului 3 din această ordonanță, taxa turistică forfetară se calculează prin înmulțirea unei sume de bază pe unitate de cazare, redusă pentru locurile de cazare la domiciliu, cu numărul de nopți pe care turiștii le-au petrecut în această unitate de cazare.
- 16 Rezultă din articolul 4 din ordonanța menționată că taxa turistică forfetară este datorată de operatorul unității de cazare turistică, iar, în cazul în care acesta este insolubil sau necunoscut, de proprietarul imobilului, din articolul 7 din aceeași ordonanță că persoana obligată la plata acestei taxe trebuie să depună o declarație lunară la administrația fiscală.
- 17 Articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016 prevede:
- „Intermediarii trebuie, la cerere scrisă, să comunice funcționarilor desemnați de guvern, pentru unitățile de cazare turistică situate în Région de Bruxelles-Capitale pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior.
- O amendă administrativă de 10 000 de euro poate fi aplicată intermediarului care nu dă curs cererii scrise menționate la paragraful precedent.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 18 În urma intrării în vigoare a Ordonanței din 23 decembrie 2016, administrația fiscală a Région de Bruxelles-Capitale a adresat Airbnb Ireland, la 10 februarie 2017, o cerere de informații privind debitorii taxei turistice forfetare care utilizează serviciile sale (denumită în continuare „prima cerere de informații”).
- 19 La 31 martie 2017, Airbnb Ireland a exprimat rezerve cu privire la această cerere și a propus să se discute cu autoritățile regionale. La 8 august 2017, administrația menționată i-a transmis o nouă cerere de informații, mai concretă, referitoare la nouă unități de cazare turistică situate în Région de Bruxelles-Capitale (denumită în continuare „a doua cerere de informații”).
- 20 La 8 septembrie 2017, Airbnb Ireland a arătat că nu va da curs cererii, și, în consecință, la 10 noiembrie 2017, administrația fiscală din Région de Bruxelles-Capitale i-a aplicat nouă amenzi în cuantum de 10 000 de euro fiecare.
- 21 Între prima și a doua cerere de informații, Airbnb Ireland a sesizat, la 10 iulie 2017, instanța de trimitere, și anume Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională, Belgia), cu o acțiune în anularea articolului 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016.
- 22 După ce a arătat că din lucrările parlamentare rezulta că Ordonanța din 23 decembrie 2016 avea drept scop, prin instituirea taxei turistice forfetare, să determine participarea sectorului turistic la cheltuielile financiare generate de turism și să armonizeze impozitarea unităților de cazare turistică din Région de Bruxelles-Capitale, instanța de trimitere a ținut să precizeze că intermediarii, din rândul cărora făcea parte Airbnb Ireland, nu erau nici obligați la plata taxei menționate, nici însărcinați să o colecteze, ci, prin articolul 12 din această ordonanță, li se impunea o obligație de informare, la cererea scrisă a administrației fiscale, sancționată, în caz de nerespectare, cu o amendă administrativă în cuantum de 10 000 de euro.

- 23 Arătând că, potrivit jurisprudenței Curții, un serviciu de intermediere care are ca obiect, prin intermediul unei platforme electronice, să pună în legătură, în schimbul unei remunerații, potențialii locatari cu locatorii profesioniști sau neprofesioniști care oferă servicii de cazare de scurtă durată, furnizând în același timp un anumit număr de prestații accesorii acestui serviciu de intermediere, trebuie să fie calificat drept „serviciu al societății informaționale”, care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2000/31 (Hotărârea din 19 decembrie 2019, Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112, punctul 69), instanța de trimitere, care consideră că intermediarii menționați în Ordonanța din 23 decembrie 2016 sunt, în principal, furnizorii unui astfel de serviciu de intermediere, pune problema pertinentei, în speță, a acestei directive, având în vedere că articolul 1 alineatul (5) litera (a) din directivă prevede că ea nu este aplicabilă „în domeniul fiscal”.
- 24 Instanța de trimitere ridică în special problema interpretării acestei expresii și a calificării care trebuie dată articolului 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016 în acest context. Articolul face parte dintr-o reglementare fiscală, însă Airbnb Ireland susține că excluderea pe care o prevede articolul 1 alineatul (5) litera (a) din Directiva 2000/31, de strictă interpretare, nu este aplicabilă în speță, astfel încât articolul 12 din ordonanța menționată intră în domeniul de aplicare al acestei directive. Or, acest articol 12, prin obligația de comunicare pe care o impune, nu ar îndeplini condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (4) din Directiva 2000/31, în care statelor membre le este permis să adopte măsuri care restrâng libera circulație a serviciilor societății informaționale.
- 25 În aceste condiții, Cour constitutionnelle (Curtea Constituțională) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 1 alineatul (5) [litera (a)] din Directiva [2000/31] trebuie interpretat în sensul că o legislație națională care obligă furnizorii unui serviciu de intermediere care are ca obiect să pună în legătură, prin intermediul unei platforme electronice, în schimbul unei remunerații, potențiali locatari cu locatori profesioniști sau neprofesioniști care oferă servicii de cazare de scurtă durată, să comunice, la cererea scrisă a administrației fiscale și sub sancțiunea unei amenzi administrative, «datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior», în scopul identificării persoanelor obligate la plata unei taxe regionale pe unitățile de cazare turistică și pe veniturile lor impozabile, ține de «domeniul fiscal» și, prin urmare, trebuie considerată exclusă din domeniul de aplicare al acestei directive?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolele 1-3 din Directiva [2006/123] trebuie interpretate în sensul că această directivă este aplicabilă unei legislații naționale precum cea descrisă în prima întrebare preliminară? În orice eventualitate, articolul 56 [TFUE] trebuie interpretat în sensul că se aplică unei astfel de legislații?
- 3) Articolul 15 alineatul (2) din Directiva [2000/31] trebuie interpretat în sensul că este aplicabil unei legislații naționale precum cea descrisă în prima întrebare preliminară și că permite existența unei astfel de legislații?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 26 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (5) litera (a) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că o dispoziție a unei reglementări fiscale a unui stat membru care obligă intermediarii, pentru unitățile de cazare turistică situate într-o regiune a acestui stat membru pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior trebuie să fie considerată indisociabilă, prin natura sa, de reglementarea din care face parte și, prin urmare, ține de „domeniul fiscal”, care este exclus în mod expres din domeniul de aplicare al directivei.
- 27 În primul rând, trebuie amintit că Directiva 2000/31 a fost adoptată în special în temeiul articolului 95 CE, a cărui formulare a fost preluată de articolul 114 TFUE, care exclude din domeniul său de aplicare, la alineatul (2), „dispozițiile fiscale”. În Hotărârea din 29 aprilie 2004, Comisia/Consiliul (C-338/01, EU:C:2004:253, punctul 63), Curtea a arătat că acești termeni acoperă nu numai toate domeniile fiscalității, fără a distinge tipurile de impozite sau de taxe în cauză, ci și toate aspectele fiscale, fie norme materiale, fie norme procedurale. Curtea a precizat de asemenea că modalitățile de colectare a impozitelor de orice tip nu pot fi disociate de sistemul de impozitare din care fac parte (Hotărârea din 29 aprilie 2004, Comisia/Consiliul, C-338/01, EU:C:2004:253, punctul 66).
- 28 În al doilea rând, această interpretare rezultă și din poziția pe care o ocupă aceste dispoziții în cadrul tratatelor. Astfel, articolul 114 alineatul (2) TFUE face parte din capitolul 3, intitulat „Apropierea legislațiilor”, care urmează capitolului 2, denumit „Dispoziții fiscale”, din cadrul titlului VII, având ca obiect „[n]ormele comune privind concurența, impozitarea și armonizarea legislativă”, din Tratatul FUE. În consecință, tot ceea ce ține de capitolul 3 menționat, și anume apropierea legislațiilor, nu privește și nu poate privi ceea ce intră în domeniul de aplicare al capitolului 2 menționat, și anume dispozițiile fiscale.
- 29 În al treilea rând, același raționament prevalează în ceea ce privește dreptul derivat adoptat în temeiul articolului 95 CE și ulterior al articolului 114 TFUE. Aceasta reiese totodată din interpretarea literală a expresiei ample utilizate la articolul 1 alineatul (5) litera (a) din Directiva 2000/31, și anume „domeniul fiscal”, care impune, așadar, o interpretare largă, după cum a recunoscut Curtea, de exemplu, cu privire la noțiunea de „transporturi”, mai extinsă decât noțiunea de „servicii de transport” (Hotărârea din 15 octombrie 2015, Grupo Itevelesa și alții, C-168/14, EU:C:2015:685, punctul 41).
- 30 În al patrulea rând, aceste considerații sunt confirmate de interpretarea considerentelor (12) și (13) ale Directivei 2000/31, care precizează că această directivă exclude din domeniul său de aplicare „impozitarea” și că directiva menționată „nu urmărește să instituie norme în materie de obligații fiscale”.
- 31 În speță, este cert că serviciile precum cele furnizate de Airbnb Ireland sunt servicii ale societății informaționale, care intră sub incidența Directivei 2000/31, din moment ce Curtea a definit astfel un serviciu de intermediere care are ca obiect, prin intermediul unei platforme electronice, să pună în legătură, în schimbul unei remunerații, potențiali locatari cu locatori profesioniști sau

neprofesioniști care propun servicii de cazare de scurtă durată, furnizând totodată un anumit număr de prestații accesorii acestui serviciu de intermediere (Hotărârea din 19 decembrie 2019, Airbnb, C-390/18, EU:C:2019:1112, punctele 49 și 69).

- 32 Cu toate acestea, după cum a arătat instanța de trimitere, aplicabilitatea acestei directive în litigiul principal este supusă condiției ca articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016, care obligă intermediarii, pentru unitățile de cazare turistică situate în Région de Bruxelles-Capitale pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatare în cursul anului anterior, să nu poată fi considerat că ține de „domeniul fiscal”, ceea ce l-ar situa în afara domeniului de aplicare al Directivei 2000/31, în conformitate cu articolul 1 alineatul (5) litera (a) din aceasta.
- 33 În această privință, trebuie subliniat că, deși este adevărat că articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016 nu se adresează în sine persoanelor obligate la plata taxei turistice forfetare, ci persoanelor care au jucat un rol de intermediar în exploatarea cazărilor turistice cu titlu oneros și că obiectul acestuia este furnizarea de informații administrației din Région de Bruxelles-Capitale, sub sancțiunea amenzii, nu este mai puțin adevărat că, în primul rând, administrația destinatară a acestor informații este administrația fiscală, în al doilea rând, după cum subliniază chiar instanța de trimitere, articolul menționat face parte dintr-o reglementare fiscală, și anume din Ordonanța din 23 decembrie 2016, și, în al treilea rând, informațiile care trebuie transmise potrivit acestei dispoziții sunt indisociabile în esență de reglementarea respectivă, deoarece numai ele permit să se identifice persoana efectiv obligată la plata acestei taxe, baza de calcul a acestei taxe, și anume locul de cazare în locuință, numărul de unități de cazare și numărul de nopți și, în consecință, cuantumul acesteia.
- 34 Prin urmare, trebuie să se răspundă la prima întrebare că o dispoziție a unei reglementări fiscale a unui stat membru care obligă intermediarii, pentru unitățile de cazare turistică situate într-o regiune a acestui stat membru pentru sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale regionale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatare în cursul anului anterior, trebuie să fie considerată indisociabilă, prin natura sa, de reglementare din care face parte și, prin urmare, ține de „domeniul fiscal”, care este exclus în mod expres din domeniul de aplicare al Directivei 2000/31.

Cu privire la a doua întrebare

Cu privire la admisibilitate

- 35 Guvernele italian și austriac consideră că a doua întrebare este inadmisibilă, întrucât instanța de trimitere nu a adus precizările pe care le impune articolul 94 litera (c) din Regulamentul de procedură al Curții pentru a putea invoca articolele 1-3 din Directiva 2006/123, precum și articolul 56 TFUE și nu a precizat care sunt consecințele pe care intenționează să le deducă pentru soluționarea litigiului principal din interpretarea dispozițiilor pe care o vizează. Necesitatea acestei întrebări nu ar reieși, așadar, din decizia de trimitere.

- 36 Este necesar să se constate că a doua întrebare cuprinde două părți, dintre care prima constă în a stabili dacă articolele 1-3 din Directiva 2006/123 se opun unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, iar cea de a doua privește compatibilitatea unei asemenea reglementări cu articolul 56 TFUE.
- 37 În ceea ce privește prima parte a celei de a doua întrebări, este adevărat că instanța de trimitere nu a furnizat nicio indicație în susținerea menționării articolelor 1-3 din Directiva 2006/123, astfel încât Curtea nu cunoaște motivele care au determinat această instanță să aibă îndoieli cu privire la interpretarea dispozițiilor menționate și nici legătura pe care instanța de trimitere o stabilește între acestea din urmă și articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016, contrar cerințelor stabilite la articolul 94 litera (c) din Regulamentul de procedură (a se vedea în acest sens Ordonanța din 30 iunie 2020, Airbnb Ireland și Airbnb Payments UK, C-723/19, nepublicată, EU:C:2020:509, punctul 29). Această primă parte a celei de a doua întrebări preliminare este, așadar, inadmisibilă.
- 38 În ceea ce privește a doua parte a celei de a doua întrebări, în schimb, cererea de decizie preliminară menționează în mai multe rânduri articolul 56 TFUE în rezumatul pe care instanța de trimitere îl face cu privire la ansamblul motivelor invocate de Airbnb Ireland. În consecință, Curtea este în măsură să identifice legătura exactă pe care o stabilește această instanță, în cadrul specific al cauzei principale, între această dispoziție și articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016. Prin urmare, este necesar să se considere că a doua parte a celei de a doua întrebări este admisibilă și să se răspundă la ea pe fond.

Cu privire la fond

- 39 Prin intermediul celei de a doua părți a celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă o reglementare precum cea în discuție în litigiul principal, care obligă furnizorii de servicii de intermediere imobiliară, indiferent de locul lor de stabilire și de modalitatea în care intermediază, pentru unitățile de cazare turistică situate într-o regiune a statului membru în cauză pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale regionale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior contravine sau nu interdicției prevăzute la articolul 56 TFUE.
- 40 Mai întâi, trebuie subliniat că articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016 instituie o obligație de a da curs unei cereri de informații a autorităților fiscale în privința tuturor intermediarilor a căror activitate privește unități de cazare turistică situate în Région de Bruxelles-Capitale, indiferent de locul unde sunt stabiliți acești intermediari și, în consecință, indiferent de statul membru în care sunt stabiliți, și fără să fie relevantă modalitatea în care acești operatori economici exercită intermedierea, pe cale digitală sau în alte moduri de punere în legătură.
- 41 Prin urmare, o astfel de reglementare nu este discriminatorie și nu are ca obiect, în sine, condițiile prestării de servicii de intermediere, ci doar obligă furnizorii de servicii, odată realizată această prestare, să păstreze datele în scopul percepției exacte a impozitelor legate de închirierea bunurilor în cauză de la proprietarii vizati.

- 42 În această privință, reiese dintr-o jurisprudență constantă că o legislație națională opozabilă tuturor operatorilor care desfășoară activități pe teritoriul național, care nu are ca obiect reglementarea condițiilor care privesc desfășurarea prestării de servicii de către întreprinderile în cauză și ale căror efecte restrictive pe care le-ar putea produce asupra liberei prestări a serviciilor sunt prea aleatorii și prea indirecte pentru ca obligația pe care o impun să poată fi privită ca fiind de natură să împiedice această libertate, nu contravine interdicției prevăzute la articolul 56 TFUE (Hotărârea din 8 mai 2014, Phockelmans Turnhout, C-483/12, EU:C:2014:304, punctul 25 și jurisprudența citată).
- 43 Deși admite acest caracter nediscriminatoriu în teorie, Airbnb Ireland apreciază că, în practică, articolul 12 din Ordonanța din 23 decembrie 2016 afectează cu precădere serviciile de intermediere precum cele pe care le asigură ea.
- 44 Desigur, evoluția mijloacelor tehnologice, precum și configurația actuală a pieței prestării de servicii de intermediere imobiliară conduc la constatarea că intermediarii care furnizează servicii prin intermediul unui portal telematic pot fi confrunțați, în aplicarea unei reglementări precum cea în discuție în litigiul principal, cu o obligație de transmitere a datelor către administrația fiscală mai frecventă și mai extinsă decât cea impusă altor intermediari. Totuși, această obligație mai mare este doar o reflectare a unui număr mai mare de tranzacții efectuate de acești intermediari și a cotei lor de piață. În consecință, nu rezultă de aici nicio discriminare.
- 45 În continuare, este necesar să se arate că, prin însăși natura lor, obligațiile fiscale determină sarcini suplimentare pentru furnizorii de servicii.
- 46 Or, Curtea a avut ocazia să sublinieze că articolul 56 TFUE nu vizează măsurile al căror unic efect este cauzarea unor costuri suplimentare pentru prestațiile respective și care afectează în același mod prestarea serviciilor între statele membre și prestarea lor în interiorul unui singur stat membru (a se vedea Hotărârea din 22 noiembrie 2018, Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank, C-625/17, EU:C:2018:939, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 47 În sfârșit, chiar dacă obligația impusă tuturor intermediarilor de a furniza informații administrației fiscale, atunci când aceasta solicită acest lucru, cu privire la datele operatorului și la datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior, poate genera costuri suplimentare, legate în special de căutarea și de stocarea datelor respective, trebuie să se observe, mai ales în cazul serviciilor de intermediere furnizate pe cale digitală, că asemenea date sunt memorate de intermediari precum Airbnb Ireland, astfel încât, în orice caz, costul suplimentar pe care îl generează această obligație pentru acești intermediari este redus.
- 48 În această privință, este suficient să facem trimitere la declarațiile acestora din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 19 decembrie 2019, Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112), potrivit căreia ea indica faptul că oferă ca serviciu „un sistem de evaluare a locurilor și a locatarilor, accesibil viitorilor locatori și locatari”, ceea ce implică, în mod mecanic, păstrarea datelor aferente.
- 49 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a doua parte a celei de a doua întrebări că o reglementare precum cea în discuție în litigiul principal, care obligă furnizorii de servicii de intermediere imobiliară, indiferent de locul lor de stabilire și de modalitatea în care exercită intermedierea, pentru unitățile de cazare turistică situate într-o regiune a statului membru în cauză pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale

regionale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior, nu contravine interdicției prevăzute la articolul 56 TFUE.

Cu privire la a treia întrebare

- 50 A treia întrebare preliminară privește interpretarea articolului 15 alineatul (2) din Directiva 2000/31 și se întemeiază pe premisa că această directivă este aplicabilă în litigiul principal. Or, din răspunsul dat la prima întrebare rezultă că nu aceasta este situația. Prin urmare, nu este necesar să se răspundă la a treia întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 51 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

- 1) **O dispoziție a unei reglementări fiscale a unui stat membru care obligă intermediarii, pentru unitățile de cazare turistică situate într-o regiune a acestui stat membru pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale regionale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior trebuie să fie considerată indisociabilă, prin natura sa, de reglementarea din care face parte și, prin urmare, ține de „domeniul fiscal”, care este exclus în mod expres din domeniul de aplicare al Directivei 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic).**
- 2) **O reglementare care obligă furnizorii de servicii de intermediere imobiliară, indiferent de locul lor de stabilire și de modalitatea în care exercită intermedierea, pentru unitățile de cazare turistică situate într-o regiune a statului membru în cauză pentru care sunt intermediari sau desfășoară o politică de promovare, să comunice administrației fiscale regionale, la cererea scrisă a acesteia, datele operatorului și datele de contact ale unităților de cazare turistică, precum și numărul de nopți și de unități de cazare exploatate în cursul anului anterior nu contravine interdicției prevăzute la articolul 56 TFUE.**

Semnături